

A Környezetvédelmi Program kiemelt területei :

Levegőkörnyezet védelem A rossz, a természetestől lényegesen eltérő levegőminőség veszélyezteti az emberi egészséget, degradálja az élőhelyek állapotát, akadályozza a területhasználatot, ezek következményként rontja az objektív és szubjektív életminőséget.

Talaj és Vízvédelem A rossz talajállapot a természetestől eltérő vízminőség veszélyezteti az emberi egészséget, degradálja a vízi- és vizes élőhelyek állapotát, akadályozza a területhasználatot, ezek következményként rontja az objektív és szubjektív életminőséget

Természetvédelem, lakott környezet védelme, erőforrás gazdálkodás A jó állapotú természeti területek a különböző rekreációs tevékenységek színterei és jelentős lakhatási vonzóerőt jelentenek. A környezet központi település kialakítás, üzemeltetés növeli a letelepedő lakosok számát, fokozza a megtartóerőt.

Hulladékgazdálkodás Az egyedek és közösségek környezetterhelésének csökkentéséhez elengedhetetlen, de áttételesen a vizek védelme és esztétikai szempontok egyaránt megkövetelik ezen problémakör kezelését.

Környezeti nevelés, szemléletmód változtatása A jó környezetállapot hosszú távú biztosításának záloga, a Program megvalósításának, sikerességének és folytatásának elsődleges fontosságú területe.

A környezet egyes elemeire lényeges hatással bíró, az önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó tevékenységi területek, és a környezeti elemek alapján a Program összefoglalja a tennivalókat. Az alfejezetek minden környezeti elemre és környezetgazdálkodási szakterületre kiterjednek, egy szöveges és egy táblázatos részből állnak. A szöveges részben az állapotfelmérés során feltérképezett környezetvédelmi problémák kezeléséhez adunk vázlatos magyarázatot. Az egyes eljárások prioritását is jelezzük az első oszlopban: **P1**- sürgős; **P2**-fontos, minél előbb hozzá kell kezdeni; **P3**- ha van rá szabad kapacitás elkezdik

A program fejezet táblázatainak célja a program célkitűzéseinek integrált, tömör és átlátható összefoglalása. A feladatokat kiváltó okok, hatótényezők, a kitűzött célok és a feladatok rövid ismertetése mellett a határidőket és a végrehajtásban résztvevők megnevezését is tartalmazzák.

A környezetvédelmi problémák megoldása hosszú távú, tervezett, tudatos tevékenységet igényel, melyet a Program alapján kidolgozott, módosított helyi rendeletek, intézkedések segítségével lehet leggyorsabban megvalósítani. A Környezetvédelmi feladatokkal megbízott községi munkatársnak éves Környezetvédelmi Intézkedési Tervet és ennek részeként éves Lakossági Tájékoztatót javasolt összeállítania, melyekben a különböző környezetvédelmi problémák és ezek megoldására az adott évben kitűzött célok, feladatok ütemezése kerül be. A település környezetvédelmi feladatainak megvalósítására a polgármesternek és a jegyzőnek kiemelt figyelmet kell fordítania.

Levegőminőség ellenőrzés, javítás

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
LM-1 P3	Mezőgazdasági, közlekedési eredetű porszenyezés	A levegőminőség javítása, zöldfolyosók karbantartása, újak létrehozása az élővilág számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	Mezővédő erdősávok, fasorok ültetésének előírása a szántóföldi parcellák határain és a nagyobb forgalmú út mellett gazdasági és kereskedelmi hasznosítású területek körül „zöld gyűrű” kialakítása őshonos fákból, cserjékből	Évente felülvizsgálni	Körny.véd. feladatokkal megbízott mts.; kontroll: Környezetvédelmi civil szervezet tagjai
LM-2 P3	Közlekedési eredetű porszenyezés	A levegőminőség javítása, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	A víz- és csatornahálózat kibővítését követően, több szilárd burkolatú, illetve pormentesített burkolatok telepítése, nyári időszakban pormentesítő locsolás.	I. lépcső: 2015 éves költségvetési tervek, pályázatok	Polgármester/ jegyző Műszaki mts.
LM-3 P3	Lakossági avarégetés, hulladéktüzelés	A levegőminőség javítása, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	Tájékoztató anyagok készítése, az elégtelen oxigénellátás melletti, nedves kerti hulladékok égetésekor felszabaduló veszélyes légszennyezőkről. A műanyag hulladék égetésekor felszabaduló bűzös, karcinogén anyagok megismertetése a lakossággal. Jegyzői figyelmeztetések, bírságok.	Egész évben, de különösen az idények előtt	Jegyző, ; kontroll: Környezetvédelmi civil szervezet tagjai
LM-4 P2	Porallergia tünetek	A levegőminőség javítása, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	Az allergén gyomok elleni hatékony védekezés, a parlagterületek kultúrallapotban tartásával, többszöri kaszálással, a bolygatott területek helyreállításával	Minden év nyara	Jegyző, műszaki mts.;
LM-5 P1	Bűzhatás a bivajtartó telep környezetében, valamint más állattartóknál	A levegőminőség javítása, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	Panasz esetén ellenőrizni a helyszínen. A tényleges bűzhatás mérése egy bonyolult, költséges és csak gyakorlott emberekkel lehetséges (olfaktometria) Levegőszennyezési bírság kivetését kezdeményezni, (Pest Megyei Kormányhivatal Környezet-védelmi és Természetvédelmi Főosztály) ha műszaki beavatkozással nem korlátozzák a bűzhatást a tulajdonosok. A bűzhatást okozó anyagok esetleg megmérhetők gázkromatográfiával is, de imissziós határérték általában nincs rájuk. (40 bivaly tartása, lakott környezetben még falusi környezetben sem konfliktusmentes. Már néhány szarvasmarha, sertés trágyája is jelentős komfort csökkenést okozhat 100 m távolságon túl is.)	Folyamatos (elsősorban a nyári melegben érezhető, de télen, inverzió esetében is nagyon zavaró)	Jegyző, műszaki. mts. ; esetleg külső szakértő
LM-6 P1	Bűzhatás a szennyvíz átemelőknél	A levegőminőség javítása, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	Panasz esetén ellenőriztetni a szolgáltatóval az átemelők bűzmentesítésére szolgáló filter állapotát, a nitrát adagoló rendszer üzemét. Levegőszennyezési bírság kivetését kezdeményezni, (Pest Megyei Kormányhivatal Környezet-védelmi és Természetvédelmi Főosztály) ha nem szűnik a jelenség.	Folyamatos (elsősorban a nyári melegben érezhető)	Jegyző, műszaki. mts.;
LM-7 P1	Téli időszakban szénmonoxid mérgezés a lakásban	A hibás működés megelőzése/jelzése a lakáson belül üzemelő atmoszférikus gázkészülékeknél	A régi építésű házakban még engedélyezve volt a lakóterén belül az atmoszférikus üzemű kazán, vízmelegítő. Hibás kémény, a jó légzárású ablakok, elszívóberendezés üzemeltetése füstgáz visszaáramlást okozhat és a lakók szénmonoxid mérgezést szenvedhetnek. Hatékony kémény ellenőrzések, szakmai segítség, CO jelzőberendezések, oktatási anyagok készítésének támogatásával	2015 telétől, minden fűtési idény előtt/alatt	Jegyző, műszaki mts. ; kéményseprők, gázszolgáltatók, Környezetvédelmi civil szervezet tagjai, iskolák

			életeket menthetnek, mérgezést előzhetnek meg. (Érdemes felmérni a nyílt égésterű gázüzemű vízmelegítőket, mert azok egész évben veszélyeztetnek.)		
LM-8 P1	Téli időszakban szélcsendben a környezeti levegő égéstermékekkel szennyezett	A levegőminőség javítása, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	A hagyományos vegyes tüzelésű kazánok, kályhák begyújtáskor, tüzeléskor, hulladék eltüzelésekor, az oxigénhiányos égés miatt, a kémények füstölhetnek. Téli, inverziós meteorológiai helyzetben a füst leül és zavarja a lakókörnyezetet. A megfelelő tüzelőanyagok megismerését segítő oktatással, kéményseprés szervezésével kell segíteni az egészségkárosító légszennyezés felszámolását.	2015 telétől, minden fűtési idény alatt	Jegyző, műszaki mts.; kéményseprők, Környezetvédelmi civil szervezet tagjai, iskolák

Vízvédelem, talaj, talajvíz, csapadék, szennyezett víz használat, ellenőrzés

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
T-V-1 P1	A talajvizet, az azt megcsapoló Szód-Rákos patakot régóta terhelik a talajvízbe szivárgó még meglévő emésztők.	Szennyezés megszüntetés, vízminőségjavítása	A szennyvízcsatorna hálózatának kiépítése után, ösztönzés a rákötésekre, a tározók megszüntetése	2015-16	Jegyző, műszaki. mts.; kontroll: Környezetvédelmi civil szervezet tagjai
T-V-2 P1	A csapadékvíz-elvezető rendszer egyes területeken nem megfelelő, mivel a záporok intenzitása nőtt.	Fenntartható vízgazdálkodás (táj- és természetvédelmi szempontokkal) Belvíz károk megelőzése, a meglévő rendszer hatékonyabbá tétele	A csapadékvíz-elvezető rendszer bővítését követően átfogó felülvizsgálat (kül- és belterület, összehangolás a szomszédos érintett településekkel) Ökológiai vízgazdálkodási alprogram indítása Szükség esetén a meglévő csapadékvíz-elvezető árkok, áttereszek, áttemelők tisztítása. (2015 júliusi-augusztusi felhőszakadások)	2015, majd évenként a tapasztalatok összegzése	Polgármester/ jegyző Műszaki mts.
T-V-3 P2	A természetes vizek véletlen, vagy szándékos szennyezése	A vízszennyezés szankcionálása és megelőzése	A kutak, csapadékcsonnak és a szennyvízcsatorna-hálózat szűrőpróbaszerű ellenőrzésével az illegális csapadékvíz- és szennyvíz bekötések feltárása, megszüntetés	2015- folyamatos	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: külső szakértő,
T-V-4 P2	Lakóingatlanok nem csatlakoznak a csatorna-hálózatra, illetve rákötik az esőcsatorna vizeket is hasznosítás, elvezetés helyett.	Csökkenteni a talajvízszennyezést, kiküszöbölni az esőzések alatti szennyvízhígulást, volumen-növekedést, ami súlyos működési zavart okoz az átemelőkhöz, tisztítóban.	A csatornahálózatba illegálisan bevezetett szennyvíz és/vagy csapadékvíz folyamatos felderítése, a közműpótlóval, szv.tárolóval rendelkező háztartások ösztönzése a meglévő hálózatra való rácsatlakozás ösztönzésével, ennek egyik fontos eszköze lehet a talajterhelési díj konzekvens emelése, alkalmazása, valamint az illegális esővíz bevezetésre kivethető pótlólagos szennyvízdíj pótlék rendeleti definiálása . (Pl : ház alapterület x éves csapadék= Y m3 x csatornadíj Ft/m3)	2015- folyamatos	Jegyző, műszaki. mts.;
T-V-5 P1	A csatornázatlan területek rákötését szabályozó rendeletek változtak	Módosítani az önkormányzati rendelkezéseket a jogszabályi megfelelés biztosítására	2012. évi CLXXXV. tv. kihirdetésével, új szabályozást nyert a települési folyékony hulladék fogalma is. A korábbi szabályozástól eltérően, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény IX/A. épültek be „ a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás” régebbi szabályai. Ezt át kell vezetni, mert a rendelkezést kijátszók, csak hatályos rendeletek alapján szankcionálhatók.	2015-	Jegyző, önkormányzati testület
T-V-6 P1	Esővíz hasznosítás nincs, a „szürkevíz” hasznosítás	Csökkenteni a drága, energiaigényesen előállított ivóvíz használatát a	Esővíz gyűjtők felszerelése az tetővizek gyűjtésére, használatuk propagálása a ház körüli vízigények kielégítésére (kedvezőbb kertlocsolásra, mint a maradék klór tartalmú ivóvíz, vagy a bizonytalan összetételű talajvíz, kútvíz. A „szürke víz” fogalmának	2015-	Jegyző, műszaki mts.; külső vízminőségi szakértő bevonása

	fogalmát nem ismerik	háztartásokban és a szolgáltatásokban	megismertetése, az új építésű házakhoz ajánlják a belső csatorna hálózat ehhez alkalmas kialakítását.		
T-V-7 P2	A földmedrű eső és belvíz csatornák feltöltődése növeli a belvíz veszélyt	A csapadékvíz, talajvíz elvezetés javítása	Áttervezés, adatgyűjtés, a nyílt csapadékvíz-elvezető árkok rendszeres tisztítás (esetleg záportározó építése)	2015-folyamatos	Jegyző, műszaki mts.;
T-V-8 * P3	Csatornázott terület talajvíz szennyezettségi állapota	Ellenőrizni, hogy Vácrátót területén nem nő a nitrát-szennyezett terület, csökken az egyéb szennyezettség.	Követni a talajvíz vízminőség változását a csatornára kötött háztartások közel 100%-ra növelése után. Ajánlatos talajvíz mintavevő monitoring kút kialakítása a rendszeres ellenőrzéshez. *	2015, 2017, 2019	Jegyző, műszaki mts.;
T-V-9 ** P3	A Sződ-Rákos és a Hartyán, (Tece) patak vízminősége	Ellenőrizni, a Vácrátót területén átfolyó patakok állapotát.	Elsősorban a Sződ-Rákos patak és vízgyűjtője, más településeken, mesterséges vizilétesítményeken átfolyva, szennyvíz-tisztítók kifolyó vizét befogadva jut Vácrátóra. Kistérségi pénzeszközökkel vizsgálatni kell a patak(ok) vízminőségét, a szükséges beavatkozások tervezéséhez. (Ismert, több pontos vizsgálat 2003-2006 között történt a patakon!)	2015-től	Polgármester, jegyző

Talajvédelem, zöldterület számbavétele, megőrzése, bővítése

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
ZT-1 P1	A zöldterületek minőségi, mennyiségi növelése, meglévők állapotának szinten tartása, javítása	Esztétikus utcák, zöldterületek	Zöldfelület-fejlesztési terv elkészítése, a parkok, zöldterületek tervszerű kezelése, a temetőben lévő fák gondozása, az utcák tervszerű fásítása (akár önkormányzati segítséggel történő csemete beszerzéssel. A megfelelő növényzet kiválasztásában segíthet a Botanikus Kert szakembergárdája.	2015-től	műszaki mts., közmunka, Civil szervezet, Botanikai Intézet
ZT-2 P1	A téli szórást jogszabályi előírás alapján csak az utakon lehet alkalmazni. A szórást a fákat és a virágágakat is károsítja	A környezeti károk csökkentése	Szabályozni és ellenőrizni a házak előtti járdán és a közutakon végzett síkosságmentesítés anyagát. Murva, homok, faforgács, fahamu esetleg kalciumklorid alkalmazása. Érvényt szerezni a konyhasót tiltó rendelkezéseknek. (Az üzletekben árulnak nagy kiszerelesben ipari só telen!) Kedvező árú aprókavics nagybani beszerzése, lakossági vásárlás könnyítése.	2015-től téli időszakban	Jegyző, műszaki mts. Civil szervezetek
ZT-3 P2	A községben vannak olyan közterületek, ahol hiányos a zöldfelület	A településkép javítása, minőségi élettér	Utak, utcák, fásítása, fasorok, sövények telepítése (öshonos fajok és bokrok, régi ellenálló gyümölcsfajták), utcai virágágások telepítésének ösztönzése, nagybani kedvező árú beszerzés szervezése	2015-től folyamatosan	Önk. mts. Civil szervezetek
ZT-4 P2	Új játszótér kialakítása	A kisgyerekes anyák életterének kialakítása, kommunális szolgáltatással	Bekerítve, éjszaka zárható területen érdemes megépíteni, más településeken a tapasztalatok nem jók, több millió forint értékben kihelyezett eszközöket tehetnek tönkre, az ittas egyének.	2015-	Polgármester, Jegyző, műszaki mts. Civil szervezetek
ZT-5 P2	A patakok parti sávjának rehabilitációja, ökológiai zöldfolyosóvá alakítása öshonos patak-menti növénytakaróval	A településkép javítása, minőségi élettér, rekreációs terület	Tervezés, együttműködő, támogató vállalkozások keresése, (földmunka, előnevelt növények), lakosság bevonása a telepítésbe. Itt jegyezzük meg, hogy a Kis-Tece helyi természetvédelmi terület jelentős részén a kezelő a nem létező árvízi veszélyeztetésre hivatkozva 2011-től jelentős parti sávi növényirtást végzett!! (Ajánlatos egyetemekkel felvenni a kapcsolatot, mert a környezetvédelmi, természetvédelmi szakos hallgatók, szakdolgozati témaként felmérik, részben/egészben megtervezik, folyamatában vizsgálják, minimális támogatást igényelve. Ez az lehetőség egyéb szakismeretet igénylő programok esetében is igénybe vehető!)	2015-től	Polgármester, Jegyző, műszaki mts.
ZT-6 P1	Kert, konyhakert kialakítás, művelés terjesztése, biogazdálkodás segítése	Az iskolába járó diákok, az új építésű házakba betelepült városi lakók segítése	Az önkormányzat szerszámokkal segítheti az általános Iskolát, hogy a felsősök az iskola kertjében kialakítandó ágyások művelését végezhesék. Kiterjeszhető a támogatás, oktatás, hogy a falusi gyökerekkel nem rendelkező betelepült családok is a látványkert, a füvesítés mellett zöldszéket készítsenek a saját szükségletek kielégítésére. Kertbarát mozgalom segítése, a biogazdálkodásban jártas egyének, szervezetek bevonása.	2015-	műszaki mts. Civil szervezetek, biogazdálkodók
ZT-7 P1	Közterületi fák, bokrok metszése, zöldhulladék	A fás nyesedék környezetbarát hasznosítása	Az önkormányzat munkásai által végzett munka hulladékát motoros mobil ág-aprítóval lehet feldolgozni. Az apríték szárítás után (esetleg) felhasználható Botanikus Kert kazánjaiban, vagy a csomádi szennyvíziszap komposztálóban, mint a komposzt készítéséhez szükséges segédanyag átadható. Növelhető a termék mennyisége, ha a lakosság fás zöldhulladékát aprításra átveszi.	2015-	Jegyző, műszaki mts., Botanikus Kert műszaki vezetőj

Természet- és tájvédelem

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
T-É-1 P1	A természeti értékek kijelöléséhez, fenntartásához szakszerű kezelés szükséges .	A védett, védetté nyilvánítandó élőhelyek állapotának megőrzése, javítása	Helyi jelentőségű védett természeti területek kijelölése, lajstromozása, időszakos monitorozása (botanikai vizsgálatok stb.) , a területek kezelése (gyomirtás, kaszálások stb.) A helyi szinten védett területek kezelője az önkormányzat	2015-	Jegyző, műszaki mts. Civil szervezet
T-É-2 P1	A helyi szinten védetté nyilvánított területek védelme az önkormányzat feladata	A megmaradt természeti értékek védelme	A természeti területek védelmére nincs pénzeszköz és ember A helyi szinten védett területek felügyelése (önkéntes polgári természetőrök és/vagy önkormányzati természetvédelmi őr vagy mezőőr alkalmazása stb.) Együttműködés a védett területek tulajdonosaival és a rendőrséggel	2016-	Jegyző, műszaki mts. Civil szervezet
T-É-3 P2	Vannak még védelemre érdemes természetközeli élőhelyek a településen	A természeti, táji értékek megismerése, megőrzése	A védelem alatt nem álló természeti és táji értékek feltérképezése (botanikai és zoológiai vizsgálatok) Helyi természetvédelmi területek kijelölése (Kis Tece,), kezelési tervek elkészítése és tájékoztató táblák kihelyezése	2016-	Jegyző, műszaki mts. Civil szervezet
T-É-4 P3	A vizek medreinek feltöltődése a vízi élővilágot, a turisztikai hasznosítást is veszélyezteteti	A természeti értékek fenntartása, a vízminőség javítása, iszapképződési folyamat lassítása Hasznosítási funkciók biztosítása	A Sződ-Rákos patak táj- és természetvédelmi szempontú állagmegőrzése (uszadék/iszapeltávolítás, a tájra jellemző vízínövények irányított telepítése, tájhonos fajok ültetése a parton, stb.)	2015-	KDV-VIZIG, Jegyző, műszaki mts. Civil szervezetek
T-É-5 P3	Szomszédos településekkel érintkező, vagy közös természeti értékek vannak	Megfelelő állapot teremtése az önkormányzat területén részben érintő értékek bemutatásához, tervezett használatához	A Sződ-Rákos patakon felvizi duzzasztott víztározók/tavak vannak, a megközelítés megoldása, kitáblázása, turisztikai útvonal kijelölése A patak Gödöllőtől Sződig folyik, felmérni a teljes patak völgyet. (ZT-5-el részben azonos)	2015-	önk. mts. szomszédos települések, Civil szervezetek
T-É-6 P3	Alig van tájhonos erdő. Az ültetettek kis ökológiai értékű, fajszerű erdősávok	A tájkép gazdagítása, az őshonos élővilág védelme.	Erdőtelepítés, fasortelepítés tájban honos fakkal A tájidegen faültetvények (pl. invazív akácok) fokozatos felváltása őshonos, tájra jellemző fajokkal (ha a talaj víztartalma elegendő)	2015-	önk. mts. Civil szervezetek

Hulladékgazdálkodás

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
HP-1 P1	A településen az illegális hulladék lerakások szennyezik a talajt és a vizeket, rontják a lakosság hulladék elhelyezési fegyelmét	Tiszta környezet, környezettudatosság, Nagyobb hulladékelhelyezési fegyelem, megelőzés	Illegális hulladéklerakások felmérése, felszámolása Az illegális szemétkerakás megakadályozása [tiltótáblák, ellenőrzés, szankcionálás. Az illegálisan kihordott hulladék vizsgálata, (pl. a hulladékban lévő jellemző anyagok, papírok, levelek utalnak arra, ki a szennyező)	2015-től	Műszaki mts. köz munkások Civil szervezet
HP-2 P1	A veszélyes, elektronikai hulladék az elszállítandó kommunális hulladékba, majd a lerakóba kerül	Veszélyes, elektronikai hulladék nem kerülhet a kommunális hulladékba	Lakossági elektronikus és veszélyes hulladék-gyűjtési akció szervezése (pl. a lomtalanítás idején, 2015 április 18.-án volt a legutolsó akció)	2015-től	Jegyző, műszaki mts. hulladékátvevő Civil szervezet
HP-3 P2	A zöldhulladék, biológiailag bomló hulladék számos célra hasznosítható	A kommunális hulladék mennyiségének csökkentése A Szamár völgyi hulladéklerakó élettartamának meghosszabbítása	Kerti komposztálás népszerűsítése, támogatása, komposztálók kialakításának ösztönzése, zsákos rendszer továbbfejlesztése úgy, hogy lehetőség legyen időnként saját beszállítású anyag fogadására (tájékoztató anyag összeállítása, mozgalom szervezése civil szervezetekkel, kommunális díjkezdvezmény megállapítása, komposztáló keretek, zsákok biztosítása, stb.)	2015-től folyamatosan	műszaki mts. Helyi vállalkozás Civil szervezet
HP-4 P2	A szelektív hulladék-gyűjtés módjainak vizsgálata (szigetes, házhozmenő), bővítése. A közintézményekben a bővített szelektív gyűjtés biztosítása.	A kommunális hulladék mennyiségének csökkentése az újrahasznosítható anyagok visszanyerése, az ökológiai lábnyom csökkentése	A kommunális hulladékszállítás a 2012 óta szerződött átvévővel történik a község hulladékkezelése. A biológiailag lebomló és az újrahasznosítható hulladékok mennyiségének szelektív gyűjtésével, kedvezőbb feltételeket lehet teremteni a hulladék átvévők számára, hogy megérje nekik a következő pályázaton indulni. Házi szelektív gyűjtés módszertanának átvétele ebben gyakorlott települési szervezetektől. (Ajánlatos egyetemekkel is felvenni a kapcsolatot, mert a környezetvédelmi, természetvédelmi szakos hallgatók, szakdolgozati témaként felmérik, részben/egészben megtervezik, folyamatában vizsgálják, minimális támogatást igényelve.)	2015-	Polgármester, Jegyző, műszaki mts. Civil szervezet
HP-5 P2	Iskolai, szelektív lomtalanítási és papírgyűjtési akciók szervezése	A hulladék mennyiségének csökkentése az újrahasznosítható anyagok visszanyerése, az ökológiai lábnyom csökkentése	Oktatási anyagok átvétele az informatív honlappal rendelkező hulladék oldalak linkelése az önkormányzati honlaphoz. Megkeresni a módját az eddigi iskolai hulladékgyűjtési akciók szervezésének (az új hulladékos jogszabályok értelmezési zavarok miatt 2015-től nehezítik a hasznosítható papír iskolai gyűjtésének kifizetését!)	2015-	Jegyző, műszaki mts. Civil szervezet
HP-6	Hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálata, új	Csökkenteni a kevert, nem hasznosítható	Az új hulladéktörvénynek megfelelő szabályozás bevezetése, a helyi ártalmatlanítási lehetőségek kihasználása (helyi építési	2015-	Jegyző, műszaki mts.

P2	terv készítése, tudatformálás.	hulladékok mennyiségét	hulladék gyűjtés, zöldhulladék hasznosítás), a lakosság hulladéktermelési gyakorlatának átalakítása, fórumok, ötletpályázatok szervezése, az ökológiai lábnyom fogalmának megismertetése, a drasztikus csökkentéséhez mozgalom szervezése (nyugat-európai minták átvétele)		Civil szervezet
HP-7 P3	Utcai, temetői személtelés, rendezvényeken keletkező szemét	Csökkenteni a közterületi személtelést	A potenciális személtelési helyeken növelni a szelektív hulladékgyűjtők számát, az ürítést megszervezni. A rendezvényeken támogatni a nem eldobható, vagy az újrahasznosítható eszközök használatát. A temetőkhben elkülönítve gyűjtetni a komposztálható és a vegyes hulladékot.	2015-	Jegyző, műszaki mts. Közmunkások, Civil szervezet
HP-8 P2	Zöldterület fás növényeinek rendezése során keletkező nyesedék hasznosítása biomassza tüzeléshez	Csökkenteni a hasznosítható megújuló hulladék mennyiségét	Tavasszal, ősszel, területrendezéskor (magánszemélyek, vállalkozások telkein is átvehetők a fás zöldhulladékok) a tavaszi, őszi munkák során nagy mennyiségű nyesedék, aprítvány keletkezik, ami átadható biomassza tüzelőnek. (Ehhez vásárolni kell egy vontatható ipari ágaprítót és a hulladék keletkezés helyszínén végezhető az aprítás. Ha egy kisebb szárítót és peletezőt is beszereznek, akkor a környék fás hulladékait is fel lehet dolgozni. Az Önkormányzati fűtésekszerűsítés folytatása során akár biomassza kazán is telepíthető, ha a geotermális energia elvezetése túl költséges lenne.)	2015-	Jegyző, műszaki mts. Közmunkások, Civil szervezet

Zajterhelés

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
Z-1 P1	Zavaró zajhatás a bivajtartó telep környezetében, valamint más állattartóknál	A z éjszakai zajmentesség biztosítása a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása.	Panasz esetén ellenőrizni a helyszínen. A tényleges zajhatás ellenőrzése helyszínen zajvédelmi bírság kivetését kezdeményezni, 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet ha műszaki beavatkozással nem korlátozzák a zajhatást a tulajdonosok. (40 bivaly tartása, lakott környezetben még falusi környezetben sem konfliktusmentes. Már néhány szarvasmarha, sertés ellátásának hajnali, éjszakai zaja is jelentős komfort csökkenést okozhat akár 100 m távolságon túl is.)	Folyamatos (elsősorban a nyári időszakban a nyitott ablakok miatt érzékelhető.)	Jegyző, műszaki. mts.; esetleg külső szakértő
Z-2 P2	A környezeti zaj növekedése	Korlátozni a környezet zajosságát	Zajvédelmi funkciójú növényzet telepítése (fasorok, köztük sövények együtt) a forgalmas közlekedési útvonal, vasútvonal mentén (Vácrátót esetében a vasútvonal a belterülettől messze van és az éjszakai teherforgalom is esetleges), zajsztint mérések végzése a probléma megismeréséhez, zajcsökkentéshez térkép elkészítése, meglévő építési területek besorolása az adottságok és a lehetséges zajsztintek szempontjából. (Lakóházak között, nyáron akár az éjszakai üzemű kültéri klímaberendezés saját zaja meghaladhatja a 35 dB-es éjszakai határértéket, ami nyitott ablaknál már zavaró!)	I. lépcső: 2016 Évente felülvizsgálni	Jegyző; zajvédelmi szakértő
Z-3 P3	Esetleges telephelyi eredetű zajszenyezés, rendezvények zajkibocsátása	A zajcsökkentés, a lakosság számára, konfliktus mentes környezet kialakítása .	Rendezvények esetében a jegyző adja ki a zajkibocsátásra az engedélyt. Ha folyamatos a zajhatás, elő lehet írni a folyamatos zajsztint mérést is.	2015-	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: külső szakértő, Környezetvédelmi civil szervezet tagjainak tapasztalatai
Z-4 P1	Szórakozóhelyek, üzletek, köztéri munkavégzés, építkezések zaja	Korlátozni a környezet zajosságát	Panaszok esetében, a jegyzőnek ki kell vizsgálni, ha van eszköz és hozzáférő személy az apparátusban meg kell mérteni, ha nincs külső szakértővel kell mérteni a kifogásolt zajsztintet. Az építési engedélyezési terv zajfejezetét mindig meg kell nézni, mit terveztek (ha nincs ilyen, hiánypótlást kell kérni)	esetenként	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: külső szakértő,
Z-5 P2	Külterületen zajos tevékenység	Korlátozni a természetes környezet zajosságát	Ha zajos járművek (quad, crossmotor), munkagépek az engedélyezettől zajosabbak, be kell avatkozni, az ember keltette zaj elűzi a vadon élő állatokat, a biotop károsodik, szegényedik. Zavarja a rekreációs területhasználatot.	Egész évben, de különösen az idények előtt	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: Környezetvédelmi civil szervezet tagjai

Fenntartható fejlődés alternatív energiafajták, hatékony fűtés, világítás

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
EG-1 P2	Kiaknázatlan lehetőségek feltárása a megújuló energiaforrások hasznosítása területén	Megújuló energiafajták prioritása, aktív és passzív energiatakarékosság A környezetbarát energiaforrások megismertetése, alkalmazásának elterjesztése	Megújuló energiafajtákra alapozott fűtésekszerúsítási, épületenergetikai-korszerűsítési program, zero CO2 emisszió, takarékos vízhasználat bővítése elsősorban az önkormányzati intézményekben. Megújuló energiaforrások népszerűsítése a lakosság körében	2015- Évente felülvizsgálni	műszaki mts.; külső szakértő
EG-2 P1	Intézményi felújítások tervezése	A mai kor kihívásainak megfelelő passzív, energiamegtakarító rendszer kialakítása, alternatív források bevonása. Lakosság tájékoztatása a tényleges adatokról.	Az önkormányzat szerepe fontos ezen technikák terjesztésében, megfelelő példamutatással úttörő szerepe van az új technológiák hatásainak bemutatásában. Az önkormányzati fenntartású intézményekben az energiahatékonyságát célzó beruházások középtávon megtérülhetnek, a kisebb energia költségek miatt. Épületek esetében elsősorban külső szigeteléssel és a nyílászárók cseréjével lehet sok energiát megtakarítani. Vízta- karékos csaptelepekkel, automata rendszerekkel pedig a vízfelhasználás mértéke csökkenthető. Napelemes, napkollektoros melegvíz rendszert érdemes telepíteni a tornaterembe ahol a meleg víz felhasználás jelentős.	2014-	Jegyző, szakértők, műszaki mts.; képviselők
EG-3 P2	Fényszennyezettség	Mérsékelni az energiaszámlát és a község háttér fény szennyezettségét	Közvilágítás, intézmények belső világításában energiatakarékos izzók használata, cseréje. (Iskolákban, irodákban, lakásokban óvatosan kell eljárni a világítási eszközök cseréjével, mert a kompakt fénycsővek és LED-lámpák néhány szűk spektrális sávban sugárzó fénye miatt, még nem egyértelmű, hogy orvosilag igazoltan nem terheli-e túlzottan a látást az izzók lecserélése. Olvasásra sokkal jobb a halogén izzók folytonos sávú sugárzása, vagy esetleg a kevert fényforrások (izzó+ kompakt) használata!)	2016. évi költségvetés előkészítése	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: külső szakértő, Környezetvédelmi civil szervezet tagjai
EG-4 P3	Fűtési időszakban levegő szennyezettség	A környezet terhelésének csökkentése	Megújuló erőforrások használatára vonatkozó tanulmánytervek adaptálása	2015-	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: külső szakértő,
EG-5 P1	Magas papírhasználat	Elektronikus rögzítés erősítése, kevés példányszámú nyomtatás	Zöld beszerzések támogatása, pl. irodaszerek, újra hasznosított papír használata.	Egész évben	Jegyző, műszaki mts.; kontroll: Környezetvédelmi civil szervezet tagjai

A környezettudatos életvitel, a szemléletmód változtatása

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
KT-1 P2	A település környezetvédelmi problémáinak megismerése, információ-hiány, a hozzáférés lehetőségei	Hatékony szemléletformálás A környezeti információkhoz való törvényes jog biztosítása. Megbízható környezeti adatok gyűjtése és közzététele	A környezeti, környezetvédelmi, környezet egészségügyi, környezeti nevelési információk eljuttatása a helyi és kistérségi írott és elektronikus sajtóba (az önkormányzat honlapja) a civilek által nem hozzáférhető környezeti információk megnyitása a lakosságnak. Időszakos környezetvédelmi intézkedési terv elkészítése és beszámolás az Önkormányzat munkájáról lakossági fórum keretében.	2015- Évente felülvizsgálni	műszaki mts.; esetleg külső szakértő
KT-2 P2	A helyi, a környezet természeti és építészeti értékeinek megismertetése megőrzésüket segíti	A helyi értékeket ismerő és tisztelő, környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód kialakítása	Óvodások és iskolások környezeti szemléletének kialakítása, a környezet- és természetvédelem, a környezet-egészségügy részeinek integrálása a tantárgyakba . Oktatáshoz, neveléshez , kiadványok átvétele, készítése a helyi, térségi természeti és építészeti értékekről (amennyire lehet illeszteni a módosuló tantervhez!) A Nemzeti Botanikus Kert jobb megismerésére iskolai környezetvédelmi szakkör létrehozása	2015 évi tanévkezdet	műszaki mts.; Környezetvédelmi civil szervezet tagjai
KT-3 P3	A természeti értékek méretei, a környezetvédelmi problémák hatásai túlterjednek a közigazgatási határokon	Régióban lévő természeti értékek közös használata, kiterjedt környezetvédelmi problémák együttes kezelése	A szomszédos településekkel való együttműködés erősítése, kistérségi szintben való együttgondolkodás a környezetvédelem területén. A régió civil szervezeteinek becsatolása a közös fejlesztésekbe, akciók, rendezvények szervezésébe, kiadványok elkészítésébe; vagy éppen tervezésbe, kivitelezésbe.	2016-	műszaki mts.; régiós környezetvédelmi civil szervezetek tagjai
KT-4 P3	Nem megfelelő környezettudatot nélkülöző szemléletmód	Szemléletformálás, tájékoztatás	Környezetvédelemmel kapcsolatos programok, rendezvények, kiállítások, látogatások szervezése, támogatása	2016-	Jegyző, műszaki mts.; Környezetvédelmi civil szervezet tagjai
KT-5 P1	Hiányos a szakismeretük, lényeges információk hiányában döntenek a képviselők	A döntések szakmai megalapozása, a döntéshozók szemléletformálása	Nyilvános előadássorozat szervezése képviselők, külső bizottsági tagok számára az aktuális környezetvédelmi ügyek témakörében, elsősorban az önkormányzat környezetvédelmi feladatokat is ellátó bizottság tagjainak	2015-	műszaki mts.; Környezetvédelmi civil szervezet tagjai, szakértők

A Környezetvédelmi Program megvalósulásának követése

jelzés	A kiváltó ok	Cél	Szükséges beavatkozás	Határidő, gyakoriság	Ügykezelő, segítők
KP-1 P2	A Program sikeres megvalósításához részletes tervek kidolgozására, folyamatos tájékoztatásra van szükség	A Környezetvédelmi Program feladatainak ütemezett, sikeres végrehajtása	A lakosság tájékoztatása az aktuális programokról, a környezet állapotáról és emberi egészségre gyakorolt hatásáról Önkorm. Környezetvédelmi Intézkedési Terv összeállítása és Tájékoztató készítése, közzététele a község honlapján (a Környezetvédelmi Program és a Nyilvános Környezeti Információs Rendszer alapján)	2016 év elején kezdődhet	műszaki mts.; esetleg külső szakértő
KP-2 P1	Nincs az apparátusban olyan személy, aki koordinálná, irányítaná, felügyelné a KP végrehajtását	A Környezetvédelmi Program feladatainak ütemezett, sikeres végrehajtása	A környező településekkel összefogva környezetvédelmi munkatárs megbízása a K. Program koordinálásával	2016-	Jegyző, testület
KP-3 P1	Nincs elkülönítve környezetvédelmi célra elegendő pénzösszeg	Reguláris önkormányzati környezetvédelmi tevékenységek, az új KP egyes eljárásainak finanszírozása.	Vácrátót éves költségvetésén belül „Zöld költségvetés” elkülönítése a K. Program Éves Környezetvédelmi Intézkedési Tervének végrehajtására	2015 vége-2016 eleje	Polgármester, jegyző, költségvetési bizottság, testület műszaki mts.;
KP-4 P3	Széleskörű társadalmi kommunikáció, egyeztetés szükséges a K. Program végrehajtásához	A K. Program helyi bázisának megteremtése, információ- és tapasztalatcsere	Folyamatos, interaktív kapcsolattartás és együttműködés a helyi és kistérségi civil szervezetekkel a K. Program végrehajtásában	2015-	Jegyző, műszaki mts.; Környezetvédelmi civil szervezetek tagjai